

Проект РВР – Кращі практики

Бачення регіонального врядування: підтримка громадських ініціатив та політика рівних можливостей в Закарпатті (Частина I)

Протягом п'яти років своєї роботи в Україні проект "Регіональне врядування та розвиток" приділяв велику увагу економічному зростанню та розвитку регіонів. Це завжди було пріоритетом для українських партнерів проекту РВР, як на національному, так і на регіональному рівнях. Проект РВР з гордістю представляє свої напрацювання в цій сфері, основним з яких є запровадження суттєвих змін у підходах до управління економікою, які застосовуються органами влади всіх рівнів. Нові підходи передбачають співробітництво з місцевими бізнес-структурами та підприємствами, а також залучення громади до участі у регіональному та місцевому розвитку.

Підвищення якості комунальних послуг

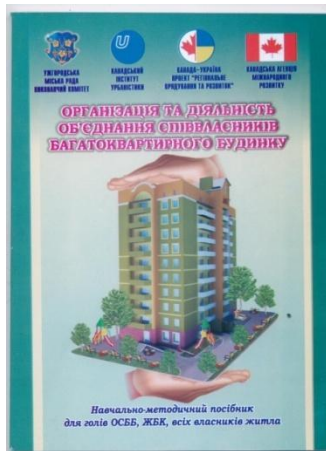
Треба відмітити, що нові підходи до управління економікою обласних та місцевих органів влади охоплюють також сферу комунальних послуг, а саме надання доступних та якісних послуг з утримання будинків та підтримку вразливих верств населення (людей похилого віку та осіб з обмеженими можливостями), які зазвичай відносяться до юрисдикції міської та районної влади. Для Закарпаття, відомого своїм розвиненим сектором НУО, представники якого беруть активну участь в обговоренні пріоритетних напрямків розвитку області, це було важливим елементом загальної стратегії захисту прав громадян. Проект РВР сприяв досягненню цих цілей шляхом посилення співпраці органів місцевого самоврядування та громадських організацій у пошуках практичних механізмів реалізації цих ідей.

Об'єднання співвласників багатоквартирного будинку (ОСББ)

Кожен, хто заходив в український багатоповерховий будинок, був вражений різким контрастом між охайними квартирами та абсолютно занедбаними місцями загального користування в самому будинку та на прибудинкових територіях, що обслуговуються комунальними підприємствами. Пострадянський процес приватизації житла поставив власників в таке становище, коли вони виявилися справжніми власниками лише доволі обмеженого житлового простору, але не могли контролювати стан самої будівлі, яку вони поділяли з іншими мешканцями. Проведення планових ремонтів лишилося обов'язком погано фінансованих та неефективно працюючих ремонтних бригад в так званих ЖЕКах.

У відповідь на неякісне обслуговування міських будинків мешканці почали створювати ОСББ. Хоча міські ради були раді звільнитися від "фінансового тягаря" у вигляді ремонтування та обслуговування будинків, вони не могли суттєво сприяти цьому процесу. Незважаючи на це, в Ужгороді 35 ОСББ утворили громадські об'єднання з метою спільного обслуговування своїх будинків. Управління з питань інвестицій, інновацій та сталого розвитку Ужгородської міської ради, користуючись позитивним досвідом громадських об'єднань, підтримало цю ініціативу та почало заохочувати інших наслідувати цей приклад.

Начальник управління та представники 3 найуспішніших ОСББ взяли участь у навчальній програмі з питань управління проектами та впровадження стратегій, яку проводив проект РВР. Користуючись порадами експертів проекту РВР, команда проекту склала унікальний посібник, в якому містяться практичні рекомендації щодо створення ОСББ. Над посібником працювали люди, які на підставі власного досвіду описали всі етапи та труднощі цього процесу. Після видання посібника та його розповсюдження за сприяння міської ради, команда проекту почала робити перші кроки на шляху до створення незалежного Міського ресурсно-інформаційного центру, призначеного для надання практичних консультацій щодо процесу створення ОСББ.

Навчально-методичний посібник для ОСББ

Результат такого підходу є дуже позитивним. За словами голови одного з нещодавно створених ОСББ, за ті ж самі гроші, які мешканці будинку раніше щомісячно платили за утримання будинку (близько 500 грн. за двокімнатну квартиру), наше об'єднання змогло додатково відремонтувати ганок, встановити нове скло у вікнах під'їздів, які раніше були закриті фанерою, а також встановити кодові замки на входних дверях. "Ми також замінили проводку в коридорах та повісили світильники, які реагують на рух та включаються лише тоді, коли людина підходить до своїх дверей, а не світять всю ніч, як це було раніше. Таким чином ми зберігаємо електроенергію для міста та заощаджуємо свої гроші!"

Інформаційно-туристичний центр для осіб з обмеженими фізичними можливостями

В Закарпатті офіційно зареєстровано понад 50000 осіб з обмеженими можливостями, в тому числі близько 1000 дітей. Як і в багатьох інших суспільствах, особи з обмеженими фізичними можливостями в Україні потерпають від соціальної ізоляції та неможливості жити повноцінним життям, що більшість з нас сприймають як належне. Однак в Україні ця проблема є, мабуть, ще гострішою. Це пов'язано з недостатньою кількістю спеціальних транспортних засобів (наприклад, адаптованих автобусів) та з ускладненим доступом до місць відпочинку та громадських закладів. Як відомо, соціальна ізоляція людей з обмеженими фізичними можливостями, членів їх родин та осіб, що доглядають за ними, часто призводить до стресових ситуацій, депресій та інших психологічних проблем. Зокрема, фізична, соціальна та культурна ізоляція дітей та підлітків погано впливає на розвиток особистості та знижує можливості в сфері отримання освіти. В Україні, як і в світі в цілому, обмежені фізичні можливості також містять в собі аспект гендерної рівності. Справа в тому, що за особами з обмеженими можливостями найчастіше доглядають жінки. Статистичні дані свідчать, що за 8 з 10 осіб з обмеженими можливостями доглядають саме жінки.

Закарпаття є одним з найкрасивіших регіонів України та популярним курортно-туристичним напрямком, але люди з фізичними обмеженнями мають дуже мало можливостей відпочити там через відсутність спеціально облаштованих місць відпочинку. Надання якісних туристичних послуг людям з обмеженими можливостями, особливо молодим людям, може значною мірою сприяти розвитку особистості та подальшій соціальній інтеграції. Це також допомагає формувати в суспільстві позитивне ставлення до таких людей. Коли молоді люди з обмеженими можливостями можуть подорожувати самостійно, це допомагає їм набутися незалежності та впевненості в собі, і такі приклади допомагають боротися з упередженнями, які існують в суспільстві. Волонтери громадської організації "Спілка туризму для людей з обмеженими фізичними можливостями" протягом 7 років займалися організацією літніх таборів для відпочинку дітей та дорослих з особливими потребами. Однак, вони завжди думали, що найкращим рішенням цієї проблеми буде переконати закарпатських туроператорів приділяти більше уваги потребам людей з обмеженими фізичними можливостями.

Участь у навчальній програмі з питань управління проектами та впровадження стратегій, яку проводив проект РВР, надала можливість засновнику спілки разом з керівництвом Головного управління з питань європейської інтеграції, зовнішньоекономічних зв'язків та туризму Закарпатської облдержадміністрації створити "Інформаційно-туристичний центр для осіб з обмеженими можливостями". Під час участі у програмі вони набули навичок, необхідних для реалізації своїх ідей, а саме навчилися вести переговори з потенційними партнерами, проводити публічні презентації, та складати заявки на отримання фінансування від донорських організацій. Нещодавно були надруковані буклети, які рекламують туристичний центр, а зараз розробляється його веб-сторінка. Вже укладено 7 угод з туристичними комплексами в Закарпатті про те, що вони за свій рахунок обладнають місця відпочинку для осіб з обмеженими можливостями вже до сезону 2010 року. В свою чергу, центр буде пропонувати своїм клієнтам скористатися їх послугами. В теперішніх економічних умовах така реклама є дуже корисною. Проект РВР також допоміг центру знайти партнерську організацію в Словаччині, з якою вони розробили спільну заявку на фінансування та подали її до програми ЄС «Сприяння Розвитку Регіонального Потенціалу». За словами Олександра Казьмірова, засновника центру, основним його завданням є налагодження контактів з туроператорами, які згодні належним чином обладнати приміщення, підготувати персонал та розробити комплекс послуг для людей з особливими потребами. Члени спілки готові допомогти їм у цьому, тому що люди з обмеженими фізичними можливостями мають бути повноправними членами суспільства.

Ужгород, Закарпатська область

Інформація про проект

Проект "Регіональне врядування та розвиток" розрахований на 5 років (2005-2010) і реалізується Канадським інститутом урбаністики за підтримки Канадського агентства міжнародного розвитку. Проект сприяє залученню громадськості до регіонального врядування, надання можливості громадянам та громадам самим творити своє майбутнє та зробити розвиток свого регіону сталим.

КАНАДА

вул. Західна Річмонд 555, офіс 402
а/с 612, Торонто, Онтаріо, М4V 3B1
email: cui@canurb.com
тел.: 416.365.0817
факс: 416.365.0650
www.canurb.org

УКРАЇНА

Трьохсвятительська 3, офіс 60, Київ 01001
email: info@rdg.org.ua
тел.: + 38 044 390 70 87
факс: +38 044 278 07 14
www.rgd.org.ua

Canada

Canadian International
Development Agency

Agence canadienne de
développement international

CANADA-UKRAINE
REGIONAL GOVERNANCE AND
DEVELOPMENT PROJECT

КАНАДА-УКРАЇНА
ПРОЕКТ «РЕГІОНАЛЬНЕ
ВРЯДУВАННЯ ТА РОЗВИТОК»

Canadian
URBAN
Institute